

תאריך: 9 בנובמבר 2008
סימוכין: 847461

אל: לקוחות המשרד

חוזר לקוחות
מיסים 23.2008

א.ג.נ.,

הנדון: קיזוז הפסדים מניירות ערך וכיצד ניתן לחסוך מס מאותם הפסדים

1. מבוא

לאור העובדה ששנת 2008 מתאפיינת בהפסדים ניכרים בשוק ההון, לרבות הפסדים הטמונים בניירות ערך הפוטנציאליים למימוש עד תום השנה, נפרט בפניכם בחוזר זה את נושא קיזוז הפסדים מניירות ערך בשוק ההון.

תשומת לבכם במיוחד לנושאים הבאים:

- (1) הפסד מוכר רק אם מומש בפועל (דהיינו, נייר הערך נמכר עד לסוף שנת 2008).
- (2) ניתן לקזז הפסדים שוטפים מניירות ערך שנמכרו בשנת 2008 גם כנגד ריבית ודיבידנד מניירות ערך.
- (3) לבעלי שליטה יחידים בחברות, שלהם יש יתרות חובה באותן חברות הנושאות ריבית והצמדה לפי סעיף 3(ט) לפקודה, מומלץ לשקול סגירה/ הקטנה של אותן יתרות הנושאות ריבית והפרשי הצמדה, באמצעות חלוקת דיבידנד וקיזוזו כנגד הפסדי הון ממכירת ניירות ערך.

2. שיעור המס על הכנסות פיננסיות ורווחי הון בידי יחיד

- שיעור המס המוטל על רווח הון יראלי (בגין נכס שנרכש החל מיום 1.1.03), ריבית ריאלית ודיבידנד (שאינו ממפעל מאושר או ממפעל מוטב), **בידי יחיד** לא יעלה על 20%, בין אם מקורם בנכס נסחר בבורסה (בישראל או מחוצה לה) ובין אם לאו, בין אם באפיקי השקעה המנוהלים בידי מוסד בנקאי ובין אם לאו, ובלבד שהיחיד אינו בעל מניות מהותי בחברה המהווה מקור להכנסתו זו. באם היחיד אינו בעל מניות מהותי יחול שיעור מס שלא יעלה על 25% בגין רווח הון יראלי ודיבידנד ושיעור מס שולי בגין הכנסה מריבית.
- ריבית באפיקי השקעה שקליים נומינליים ורווחי הון ממכירת אגרת חוב, נייר ערך מסחרי, מילווה או הלואה, שאינם צמודים למדד, יחויבו במס בידי היחיד, בשיעור שלא יעלה על 15%, ובלבד שהיחיד אינו בעל מניות מהותי בחברה המהווה מקור להכנסתו זו.
- חרף האמור לעיל, יחיד התובע ניכוי הוצאות ריבית ריאלית והפרשי הצמדה יחוייב במס בשיעור של 25%, כל עוד לא נקבעו תקנות בעניין הקובעות אחרת.

3. קיזוז הפסדים מניירות ערך סחירים- יחידים

3.1 כללי קיזוז הפסדים מניירות ערך הנסחרים בבורסה לגבי יחידים קובעים כדלקמן:

קיזוז הפסדים מועברים	קיזוז הפסדים בשנת המכירה	
קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח הון כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים)	קיזוז הפסד ההון השוטף כנגד רווח הון כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים) <u>וגם</u> כנגד: (א) הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך (ב) הכנסה מריבית או מדיבידנד בשל ניירות ערך אחרים (סחירים או לא סחירים) ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.	מכירה החל מ - 1 בינואר 2006
קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח ממכירת <u>כל</u> נייר ערך (סחיר או לא סחיר) וכן כנגד ריבית או דיבידנד, ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 20%.	לא רלבנטי	מכירה שבוצעה עד 31 בדצמבר 2005 וההפסד בגינה טרם קוזז עד לאותו מועד (וגם לא עד לתחילת השנה הנבחנת(2008))

יצוין, שהפסד הון ממכירת נכס **מחוץ לישראל** (לרבות נייר ערך זר), ושאלו היה רווח היה מתחייב במס בישראל, ניתן לקיזוז כנגד רווח הון בישראל, ואולם הוא יקוזז תחילה כנגד רווח הון מחוץ לישראל.

נוסף, שבחוק לא נקבע סדר קיזוז הפסדים מניירות ערך. דהיינו, לא נקבע, שיש לקזז תחילה רווחי הון כנגד הפסדי הון ורק אחר כך לקזז ריבית ודיבידנד. אנו בדיעה, שבהיעדר הוראות מפורשות בחוק, מותר לנישום לבחור את סדר הקיזוז הרצוי לו.

מאחר שהפסדי (או רווחי) הון מוכרים רק על בסיס מימוש, לגבי יחידים המחזיקים בניירות ערך שטמון בהם הפסד, ומנגד יש להם רווחי הון מסוג כלשהו ו/או ריבית או דיבידנד, מומלץ למכור את ניירות הערך עד תום שנת 2008 ולקזז את ההפסד בגינם כנגד אותם מקורות.

3.2 חלוקת דיבידנד לבעלי שליטה בחברות- ללא מעט בעלי שליטה בחברות יש יתרות חובה בחברות שבשליטתם, כאשר חוב זה נושא ריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה (הצמדה למדד+ 4%). אותם בעלי שליטה נתקלים בעימותים חוזרים ונשנים עם רשויות המס, הרואות באי סגירת החוב קבלת או אף משכורת.

לאור זאת, ראוי כי בעלי שליטה בחברות, שצברו הפסדי הון מניירות ערך בשנת 2008, ישקלו להכריז על חלוקת דיבידנד מהחברות שבבעלותם (כמובן, למבחן הרווחים ומבחן יכולת הפרעון הקבועים בחוק החברות). כך, ניתן יהיה להכיר בחוב של בעל השליטה לחברה כדיבידנד ולקזזו כנגד הפסדי ההון, באופן שלא ישולם מס בגין הדיבידנד ויתרת החוב לחברה תקוזז ויופסק תשלום הריבית והפרשי הצמדה. בנוסף, משמעות הקיזוז כנגד הדיבידנד הינו חסכון מס בשיעור של 25% המוטל על הדיבידנד כנגד ויתור על הפסדים שטמון בהם חסכון מס פוטנציאלי של 20% בלבד.

גם במקרה שלבעל השליטה אין חוב לחברה, יש מקום לשקול חלוקת דיבידנד, על מנת לנצל את הפסדי ההון שנוצרו להקטנת תשלומי המס בצורה אופטימאלית. במקרים מסוימים יש אפילו מקום לשקול נטילת הלוואה על ידי החברה לצורך חלוקת הדיבידנד.

3.3 דרכים נוספות לקיזוז הפסדים- חלוקת דיבידנד אינה הדרך היחידה לקיזוז הפסדי הון. משקיעים רבים שמוכרים את מניותיהם בתקופה זו מעוניינים להפקיד את כספם באפיקים סולידיים. מזכיר, כי אם נוצרו להם הפסדי הון כתוצאה מהמכירה והם יפקידו את הכסף בתוכניות חיסכון או בפק"מ (מכשירים שאינם נחשבים לניירות ערך), הריבית שתיצבר לזכותם לא תקוזז כנגד אותם הפסדים. לפיכך, עדיף מבחינה מיסויית לאותם משקיעים להשקיע את כספם באפיקים סולידיים אחרים כגון אג"ח מדינה, מק"מ או קרנות נאמנות כספיות/שקליות פטורות, שכן התשואה בגינם תקוזז כנגד הפסדי ההון שנוצרו להם בשל ירידות השערים בבורסה.

קיימות אפשרויות רבות נוספות לקיזוז של הפסדים מניירות ערך כנגד רווחי הון בגין מכירת נדל"ן או נכסים לא סחירים אחרים החייבים בשיעורי מס גבוהים. חשוב לשים לב לכך שההכרה ברווח או בהפסד הון הינה רק על בסיס מימוש (הפסד על הנייר אינו נחשב). כלומר, ההפסדים נצברים רק בעת מכירה בפועל של נייר הערך.

4. רווחים והפסדים מניירות ערך סחירים-חברות

4.1 כללי- החל משנת 2006, מכירת ניירות הערך הסחירים, נחשבת כרווח הון לפי חלק ה' לפקודה או כהכנסה פירותית בהתאם למבחני סיווג ההכנסות שהותוו בפסיקה ובפקודה, לרבות לעניין קיזוז הפסדים, ואלה ממוסים בשיעור מס החברות הרגיל. (ואולם, לפי עמדה, שמקובלת למיטב ידיעתנו גם על רשות המיסים, לגבי ני"ע סחירים, שנרכשו החל מיום 1 בינואר 2006, הרווח הריאלי בגינם יחוייב במס בשיעור של 25% בלבד). חבר בני אדם שהוראות סעיף 6 לחוק התיאומים (או התקנות הדולריות) לא חלו לגביו לפני פרסומו של תיקון 147 לפקודה יחוייב במס בשיעור של 25% גם לגבי ניירות ערך סחירים (ללא הבחנה בין ני"ע שנרכשו לפני או אחרי 31.12.2005).

4.2 בכל הנוגע לניירות ערך סחירים שטמון בהם הפסד המוחזקים על ידי חברות :

- "הפסד ריאלי" ממכירת ניירות ערך כהגדרתו בסעיף 6 לחוק התיאומים, שטרם קוזז עד לתום שנת 2005 יקוזז לפי הוראות המעבר רק כנגד הכנסה ממכירת נייר ערך הנסחר בבורסה.
- הפסד מניירות ערך סחירים שנמכרו בשנת 2006 ואילך, ההפסד בגינם יקוזז בשנה השוטפת כנגד רווח הון ריאלי כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים) וגם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך, וכן כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד בשל ניירות ערך אחרים (סחירים או לא סחירים) ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.
- באם ניירות הערך הסחירים ימכרו בהפסד בשנת 2008 ולא ניתן יהיה לקזז את אותו הפסד כאמור לעיל, אזי בשנת 2009, קיזוז הפסד ההון המועבר יהיה כנגד רווח הון כלשהו, לרבות מנכסים לא סחירים (אך לא, כנגד ריבית ודיבידנד).

לפיכך באם התקבל/יתקבל השנה דיבידנד (באם הוא חייב במס) כמפורט לעיל, יש לשקול לממש ניירות ערך שטמון בהם הפסד, כבר השנה. באם התקבלה/תתקבל השנה ריבית בגין אג"ח, יש לשקול לממש את אותה אגרת חוב כבר השנה, באם טמון בה הפסד.

תשומת לב, לסעיף 94ג לפקודה לפיו, במכירת מניה על ידי חבר בני אדם, יופחת מסכום הפסד ההון בשל המכירה, דיבידנד שהתקבל בשל המניה, במשך 24 החודשים שקדמו למכירה, אך לא יותר מסכום ההפסד. כמו כן, במקרה של הפסד ממכירת נייר ערך, ניתן להוסיף לו גם הפסד ריאלי לפי סעיף 9(ג) לחוק התיאומים (מחושב עד לסוף 2007, בהתאם להורות המעבר לביטולו של חוק התיאומים).

4.3 בכל הנוגע לניירות ערך שטמון בהם רווח המוחזקים על ידי חברות:

רווח זה מסווג כרווח הוני (או פירותי בהתאם למבחני סיווג הרווחים), ומשכך לא מתאפשר קיזוז הפסד עסקי מועבר משנים קודמות כנגד רווח ריאלי מנייר ערך אשר סווג כרווח הון, באם אינו "רווח הון בעסק".

לפיכך, באם יש הפסד עסקי שוטף בשנת המס הנוכחית (2008) ולא צפוי בשנה הבאה הפסד הון או הפסד עסקי שוטף, כדאי לשקול מימוש של נייר ערך סחיר שטמון בו רווח כבר בשנת המס 2008.

השקעה של חברה במק"מ עדיפה בדרך כלל על השקעה בפקדון בנקאי, מאחר ש: ניתן לקזז הפסדים מניירות ערך כנגד רווח ממכירת מק"מ; שעור המס על מכירת המק"מ הינו 25% בלבד, לעומת שיעור המס על ריבית בגין פקדון בנקאי שהינו בגובה שיעור מס החברות (27% בשנת 2008); המס על המק"מ מוטל על מרכיב הרווח הריאלי בלבד.

כמו כן, יש להביא בחשבון את הירידה בשיעור מס החברות 26% בשנת 2009 לעומת 27% בשנת 2008, ועל כן אם טמון רווח בנייר הערך, יש לשקול את דחיית המכירה לתחילת שנת 2009.

להבהרות והסברים נוספים ניתן לפנות ל:

רו"ח דני גבאי טל': 03-6085532 דוא"ל: dgabbay@deloitte.co.il
רו"ח אלי גורנשטיין טל': 03-6085539 דוא"ל: egorenstein@deloitte.co.il

אנו עומדים לרשותכם בכל הסבר נוסף ככל שיידרש.

אין להסתמך על תוכן חוזר זה ו/או לעשות בו שימוש כלשהו מבלי לקבל עצה מקצועית מתאימה שכן אין מטרת החוזר אלא להסב את תשומת לבך לאמור בו.

בכבוד רב,

בריטמן אלמגור זהר ושות'
רואי חשבון